

УДК 338.2

## ШЛЯХИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПОВОЄННОЇ УКРАЇНИ

Автор – Анастасія Штепка<sup>1</sup>, студ. гр. МЕН-19  
Науковий керівник – Анжела Черчата<sup>2</sup>, к. е. н., доц., доц. каф.  
менеджменту, управління проектами і логістики

<sup>1</sup>[nastya.shtepka@gmail.com](mailto:nastya.shtepka@gmail.com), <sup>2</sup>[acherchataya@gmail.com](mailto:acherchataya@gmail.com)

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

Внаслідок військових дій спостерігаються значні наслідки для економічного розвитку України. Найбільш відчутними з них є спад економіки, збитки для підприємств, зменшення інвестицій, збільшення державного боргу та зростання цін.

Також відбувається значне зменшення економічної активності в країні та зниження обсягів виробництва продукції та надання послуг. Виїзд багатьох компаній з країни та вивезення виробничих потужностей призводять до збитків в певних галузях економіки та зменшення рівня зайнятості.

Нестабільна ситуація у країні відлякує інвесторів, які шукають більш безпечні місця для вкладення своїх коштів, що значно впливає на інвестиційну активність

Українська економіка стала менш привабливою для іноземних інвесторів, які шукають більш безпечні місця для вкладення своїх коштів, що значно впливає на інвестиційну активність країни та загрожує її подальшому економічному розвитку. Війна призводить до серйозної втрати довіри в країну як до надійного партнера для інвесторів.

Збільшення державного боргу та зростання цін також погіршують фінансове становище України та її населення.

Основні наслідки війни в Україні включають наступне:

– Спостерігається спад економіки за усіма макроекономічними показниками, оскільки війна призвела до значного зменшення економічної активності в країні. Як наслідок – відбулося зниження обсягів виробництва, погіршення показників зовнішньої торгівлі та зменшення інвестицій.

– Велика кількість підприємств мають збитки або повністю залишили ринок, оскільки війна має серйозний негативний вплив на підприємства, зокрема ті, що працюють у зоні конфлікту. В результаті чого вони змушені зупинитися або знижувати обсяги виробництва через обмеження в переміщенні товарів та людей, зниження попиту на ринку та невпевненість в майбутньому.

– Відбувається постійне зменшення інвестицій. Інвестори зменшують інтерес до вкладення грошей в економіку, через невизначеність щодо майбутнього та політичної нестабільності. Тобто війна створює несприятливу інвестиційну клімат в країні.

– Зростання державного боргу країни. У зв'язку з війною Україна змушена брати усе більші позики на міжнародних ринках для забезпечення потреб військових дій та соціальної підтримки населення. Це призводить до збільшення державного боргу та погіршення фінансової стійкості держави.

– Протягом воєнного періоду спостерігається зростання цін, зокрема на товари та послуги першої необхідності. Тобто війна призводить до зростання цін на продукти харчування та енергетичні ресурси. Як наслідок – зниження споживчої здатності населення та погіршення їх соціального становища.

Однак зазначимо, що відновлення та розвиток повоєнної України обов'язково здійсниться і тут дуже важливо визначити ключові орієнтири економічного розвитку повоєнної України. Основними економіко-управлінськими аспектами є:

1. Реформування економіки. Україна розпочала процес реформування економіки з метою залучення інвестицій та покращення бізнес-клімату в країні. Було запроваджено ряд реформ, таких як податкова реформа, реформа пенсійної системи, лібералізація ринку землі тощо.

2. Підвищення ефективності державного управління. Україна здійснює заходи з підвищення ефективності державного управління та боротьби з корупцією. Було запроваджено електронну систему декларування доходів державних службовців, розпочато реформування правосуддя та виконавчої влади.

3. Розвиток інфраструктури. Україна здійснює заходи з розвитку інфраструктури, зокрема, будує нові дороги, ремонтує старі, модернізує залізничний та авіатранспорт, розвиває міський транспорт та комунікації.

4. Розвиток енергетики та паливно-енергетичного комплексу. Україна розпочала процес диверсифікації власного енергетичного ринку та залежності від російських енергетичних поставок. Розвивається виробництво відновлювальної енергії, будуються нові енергетичні об'єкти, розширюється ринок газу та ін.

5. Підтримка малих та середніх підприємств. Україна активно підтримує розвиток малих та середніх підприємств.

6. Залучення інвестицій. З метою підтримки економічного зростання, Україна активно залучає іноземні та внутрішні інвестиції. У цілях залучення іноземних інвесторів запроваджено ряд законодавчих змін, спрямованих на спрощення процедур відкриття та реєстрації підприємств.

Також створено спеціальні економічні зони для залучення іноземних інвестицій.

7. Підвищення економічної стабільності. Україна працює над підвищенням економічної стабільності та робить кроки до вступу до Європейського Союзу. Виконуються умови Міжнародного валютного фонду, що дозволяє залучати додаткові фінансові ресурси для відновлення та розвитку економіки.

8. Підтримка експорту. Україна активно працює над підтримкою експорту та залученням нових замовників. Зокрема, створено спеціальну програму для підтримки експортерів, що надає фінансову та інформаційну підтримку для відкриття нових ринків збуту.

9. Розвиток ІТ-індустрії. Україна розвиває ІТ-індустрію, яка стала однією з найбільш перспективних галузей в країні. Уряд активно підтримує розвиток цієї галузі, створюються спеціальні інкубатори.

Таким чином, можна констатувати, що в економіці України відбуваються значні зміни, тобто відчувається зниження рівня життя людей та загроза стабільності країни. Тому вже зараз необхідно розробляти обґрунтовані управлінські дії, що спрямовані на відновлення та розвиток повоєнної України.

### **Список використаних джерел**

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. URL : <https://bank.gov.ua/>
2. Сайт Міністерства економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України [Електронний ресурс]. URL : <https://www.me.gov.ua/>
3. План відновлення України [Електронний ресурс]. URL : <https://recovery.gov.ua/>
4. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. URL: <https://www.imf.org/uk/>